

459

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Administrația Națională a Penitenciarelor

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA
Национальная Пенитенциарная Администрация

MD-2032, mun. Chișinău, str. N. Titulescu, 35
Tel: 022409717, Tel-fax: 022409788
e-mail: anp@anp.gov.md

MD-2032, мун. Кишинэу, ул. Н. Титулеску, 35
Тел: 022409717; Тел-факс: 022409788
эл.адрес: anp@anp.gov.md

Nr. 4/3-2388 din 21.07.2022
La numărul unic 438/MJ/2022

Ministerului Justiției
mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 82

AVIZ
la proiectul de lege cu privire la modificarea
unor acte normative (privind activitatea specială de investigații)

Administrația Națională a Penitenciarelor a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații) și comunică despre susținerea proiectului în lipsa de obiecții sau propuneri.

Director,
comisar-șef de justiție

Digitally signed by Falca Anatolie
Date: 2022.07.21 16:21:59 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anatolie FALCA

ex: Sergiu Crutco
tel. 022-409-742

MINISTERUL JUSTIȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
Administrația Națională a Penitenciarelor

МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
Национальная Пенитенциарная Администрация

MD-2032, mun. Chișinău, str. N. Titulescu, 35
Tel: 022409717, Tel-fax: 022409788
e-mail: anp@anp.gov.md

MD-2032, мун. Кишинэу, ул. Н.Титулеску, 35
Тел: 022409717; Тел-факс: 022409788
эл.адрес: anp@anp.gov.md

Nr. 4/3-3541 din 15.11.2022

La nr. 03/9613 din 04.11.2022 (număr unic 438/MJ/2022)

Ministerului Justiției al Republicii Moldova

e-mail: secretariat@justice.gov.md;

copie: e-mail: dumitru.rusu@justice.gov.md

AVIZ

***la proiectul de lege cu privire la modificarea
unor acte normative (privind activitatea specială de investigații)***

Administrația Națională a Penitenciarelor a examinat proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații) și comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.

Cu respect,

**Director,
comisar-șef de justiție**

Digitally signed by Falca Anatolie
Date: 2022.11.15 09:02:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Anatolie FALCA

ex: Sergiu Crutco
tel. 022-409-742

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelaria@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 4/936 din 11.07.2022

La nr. 18-23-6304 din 24.06.2022

Ministerul Justiției
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*număr unic 438/MJ/2022*) și în limita competenței funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Ministru

Anatolie NOSATÎ

Ex. Sergiu Para
Tel. 022 252 130
E-mail: aim@army.md

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/447 din 08.11.2022

La nr. 03/9613 din 04.11.2022

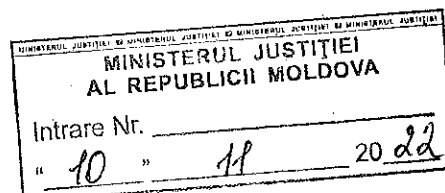
Ministerul Justiției

Ministerul Apărării a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*privind activitatea specială de investigații*) (număr unic 438/MJ/2022) și în limita competenței funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Ministru

Anatolie NOSATÎ

Ex. Sergiu Para
Tel. 022 252 130
E-mail: aim@army.md

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

17.08.2022 nr. 04-03/698/1120

La nr. 438/MJ/2022

Ministerul Justiției

e-mail: secretariat@justice.gov.md

copie: Cancelaria de Stat

e-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (număr unic 438/MJ/2022), autor – Ministerul Justiției, remis spre avizare prin adresarea Cancelariei de Stat nr.18-23-6304 din 24.06.2022, și în limita competențelor sale funcționale, comunică următoarele.

La art.I privind modificarea Codului de procedură penală:

I. Luînd în considerare că nu toate măsurile speciale de investigație sunt autorizate de judecător, considerăm necesar ca în definiția noțiunii de mandat judecătoresc din art. 6 pct. 25¹ din Codul de procedură penală, textul "*speciale de investigații*" să fie substituit cu textul "*unele măsuri speciale de investigații*".

II. Punctul 1, articolul 57²:

Luînd în considerare că prin promovarea proiectului hotărârii Guvernului, se preconizează delimitarea clară și strictă a celor două categorii ale activității speciale de investigație, și anume *în cadrul procesului penal și în afara procesului penal*, fiecare dintre aceste activități să fie reglementată de un singur act normativ, prima, de Codul de procedură penală și a doua, de Legea privind activitatea specială de investigații. Evidențiem că Codul de procedură penală, în art. 2 alineatele (1) și (4) prevede expres și exhaustiv că "*procesul penal se reglementează de prevederile Constituției Republicii Moldova, de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și de prezentul cod. Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod*". În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte".

Astfel, conchidem că în scopul reglementării procesului penal, pentru a fi aplicate normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale (ex. Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59 din 29.03.2012), acestea trebuie să fie incluse în Codul de procedură penală, condiție care nu este întrunită în situația respectivă.

În această ordine de idei, pentru a acoperi această omisiune legală și a face posibilă activitatea specială de investigație în afara procesului penal, considerăm necesară completarea prevederilor art. 57² alin. (1) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală cu sintagma ”și în afara procesului penal”, redacția finală fiind următoarea: ”Ofițerul de investigații este persoana împuternicită, care în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal și în afara procesului penal”.

De asemenea, considerăm necesară completarea prevederilor art. 57² din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală cu următorul alineat: ”Regimul juridic al activității speciale de investigație în afara procesului penal este reglementat de Legea privind activitatea specială de investigații”.

III. Punctul 2, articolul 93 alin. (3):

Conform prevederilor art. 93 alin. (3) din Codul de procedură penală, ”elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organele de control de stat, organul de urmărire penală, de organul de constatare sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod”. Luând în considerare faptul că, activitatea organelor de control de stat nu este reglementată de Codul de procedură penală, considerăm necesar ca în conținutul art. 93 alin. (3) din Codul de procedură penală, textul ”cu respectarea prevederilor prezentului cod” să fie substituit cu textul ”cu respectarea prevederilor legislației”.

IV. Punctul 4, articolul 133:

a) Considerăm necesară reexaminarea și modificarea prevederilor art. 133 alin.(2) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevăd că ”măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuțului, învinutului sau persoanei despre care există probe că ar contribui, inclusiv fără intenție, la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală”, prin completarea cu specificarea tangențialității pentru cauza penală a banilor sau bunurilor la care s-au făcut referire în conținutul normei juridice, în scopul evitării efectuării unei interpretări a legii penale extensive și defavorabile persoanei.

b) Totodată, considerăm necesară excluderea cuvântului ”doar” din conținutul art. 133 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevede că ”măsurile speciale de investigații în sensul prezentului alineat se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135 și doar cu acordul în scris sau la cererea persoanelor indicate în prezentul alineat”, întrucât se impune limitarea efectuării măsurilor speciale de investigații în privința victimei, părții vătămate, părții civile sau martorului la o condiție care ulterior se constată a fi opțională. În contextul dat, cuvântul „doar” ar exprima ideea unei delimitări, restricționări sau condiționări.

Respectiv, în cazul în care scopul modificării este de a concretiza și enumera cazurile în care pot fi dispuse măsurile speciale de investigații în sensul art. 133 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, atunci se constată a fi două opțiuni, și anume acordul sau cererea persoanei supusă măsurilor speciale de investigații.

Astfel, considerăm oportună expunerea textului art. 133 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală în următoarea formă: ”măsurile

speciale de investigații în sensul prezentului alineat se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135, cu acordul în scris sau la cererea persoanelor indicate în prezentul alineat”.

În redacția propusă, sintagma „doar” cere în sine o delimitare sau o limitare a cazurilor de dispunere a măsurilor speciale de investigații, și anume ”doar cu acordul în scris”, or ”doar la cererea persoanelor indicate în prezentul alineat”, care, la fel, presupune forma scrisă. În cazul în care s-a dorit de a concretiza forma exprimării acordului sau cererii persoanei de a fi supusă măsurilor speciale de investigații, respectiv urmează a fi redactat textul art. 133 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, și anume: ”măsurile speciale de investigații în sensul prezentului alineat se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135, doar în scris, cu acordul sau la cererea persoanelor indicate în prezentul alineat”.

c) Luînd în considerare că, în conformitate cu prevederile art. 133 alin. (4) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în cadrul investigațiilor financiare paralele în scopul recuperării bunurilor infracționale, considerăm necesară reglementarea procedurii respective. În acest sens, notăm că în conformitate cu prevederile art. 258 alineatele (1) și (3) din Codul de procedură penală, ”în cazul în care anumite acțiuni de urmărire penală trebuie să fie efectuate în afara teritoriului în care se face urmărirea penală, organul de urmărire penală poate să le efectueze însuși sau să dispună, prin delegație, efectuarea acestor acțiuni altui organ respectiv, care este obligat să execute această delegație în termen de cel mult 10 zile. Organul de urmărire penală dispune, prin delegație, Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale efectuarea investigațiilor financiare paralele în vederea urmăririi bunurilor infracționale, acumulării probelor cu privire la acestea și indisponibilizării lor în cazurile prevăzute la art. 229² alin. (2). Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale informează, prin procesul-verbal de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele, organul de urmărire penală despre măsurile întreprinse în baza delegației”. De asemenea, Legea privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale nr. 48 din 30.03.2017 nu prevede competența Agenției de a exercita măsuri speciale de investigație. Astfel, considerăm necesară reglementarea competenței și procedurii de efectuare a măsurilor speciale de investigații în cadrul investigațiilor financiare paralele în scopul recuperării bunurilor infracționale.

Articolul 134:

Considerăm necesară reexaminarea și modificarea prevederilor art. 134 alin. (1) pct.1) lit. g) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevăd că ”în cadrul procesului penal poate fi efectuată măsura specială de investigație, cu autorizarea judecătorului de instrucție, privind accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice” și a prevederilor art. 134 alin. (1) pct.2) lit. g) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevăd că ”în cadrul procesului penal poate fi efectuată măsura specială de investigație privind accesarea, cu autorizarea procurorului, privind culegerea de informații”.

În acest sens, observăm că proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală și în Codul de procedură penală (în redacția actuală) nu sunt definite noțiunile de date informatice și informații sau nu se face transmitere la actul normativ care le-ar defini, precum și nu este specificată diferența dintre măsurile speciale de investigație "accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice" și "culegerea de informații".

Astfel, în scopul evitării acestor situații incerte, considerăm necesară reglementarea noțiunilor de date informatice și informații sau indicarea actului normativ care le reglementează, precum și a diferenței dintre "accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice" și "culegerea de informații", în sensul exercitării măsurilor special de investigații specificate.

Articolul 135:

Considerăm necesară reexaminarea și modificarea prevederilor art. 135 alin. (9) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevăd că "dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit până la 180 de zile, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigație din aceleași motive și în privința aceleiași persoane, cu excepția apariției circumstanțelor noi (...)", prin excluderea sintagmei "circumstanțelor noi", în scopul evitării efectuării unei interpretări a legii penale extensive și defavorabile persoanei de către organele de drept, or, conform prevederilor art. 1 alin. (2) din Codul de procedură penală, procesul penal are ca scop *inter alia* protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite. Precizăm că sintagma „circumstanțe noi” este una extensivă, care necesită o concretizare sau o excludere, din motiv că măsura specială de investigații dispusă în privința unei persoane presupune o proporționalitate dintre pericolul social și faptele comise de aceasta, și aduce atingere drepturilor și libertăților garantate persoanelor, inclusiv prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În redacția propusă, în categoria „circumstanțelor noi” pot fi incluse orice fapte, acțiuni sau evenimente, care ar face posibilă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigații în privința persoanei, cu încălcarea principiilor Codului de procedură penală, care reglementează drepturile și libertățile persoanelor.

În contextul celor expuse, considerăm oportună următoarea redacție a prevederilor art. 135 alin. (9) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală: "dacă termenul pentru care s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigație a fost prelungit până la 180 de zile, este interzisă autorizarea repetată a măsurii speciale de investigație din aceleași motive și în privința aceleiași persoane, cu excepția utilizării investigatorilor sub acoperire sau investigării cauzelor privind infracțiunile de criminalitate organizată, cu caracter terorist (...).

Un alt aspect ce vizează dezacordul asupra reglementărilor propuse conform redacției prezentului alineat, reflectă posibilitatea tergiversării urmăririi penale pe categorii de infracțiuni la investigarea cărora, termenul de 180 zile, pentru efectuarea doar a măsurilor speciale de investigații, ar fi unul suficient de a stabili toate circumstanțele noi și ar permite aplicarea legală a cadrului normativ în vederea aprecierii acestora.

Articolul 136:

a) Considerăm necesară reexaminarea și modificarea prevederilor art. 136 alin. (4) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevăd că "ofițerul de investigații, în termen de cel mult 10 zile din momentul încetării efectuării măsurii speciale de investigații, prezintă procesul-verbal cu rezultatele și materialele măsurii speciale de investigații ofițerului de urmărire penală sau procurorului, care, în termen de cel mult 5 zile de la primirea procesului-verbal, decide asupra pertinentei rezultatelor". Astfel, în scopul evitării tergiversării urmăririi penale și riscului de distrugere a probelor, propunem modificarea termenului în care ofițerul de investigații este obligat să prezinte procesul-verbal cu rezultatele și materialele măsurii speciale de investigații ofițerului de urmărire penală sau procurorului, de la 10 zile la 24 ore, precum și a termenului în care ofițerul de urmărire penală sau procurorul decide asupra pertinentei rezultatelor, de la 5 zile la 3 zile.

b) Considerăm că urmează a fi modificat art. 136 alin. (5) din proiectul de lege, care prevede că "rezultatele declarate pertinente se copie pe suport și se anexează împreună cu procesul-verbal la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală sau a procurorului". În acest sens, evidențiem că, în conformitate cu prevederile art. 136 alin. (5) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, "la procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conțin rezultatele măsurilor speciale de investigații". Astfel, observăm că nu este reglementată procedura de administrare și păstrare a purtătoarelor materiale de informații care conțin rezultatele măsurilor speciale de investigații, după ce rezultatele declarate pertinente se copie pe suport și se anexează împreună cu procesul-verbal la cauza penală prin ordonanța ofițerului de urmărire penală sau a procurorului, în scopul asigurării confidențialității procesului penal.

c) În această ordine de idei, la art. 136 alin. (9) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, care prevede că "după un an de la rămânerea irevocabilă a hotărârii asupra cauzei penale și dacă nu sunt folosite în alte cauze penale sau contravenționale conform alin. (7), rezultatele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații sunt distruse în baza încheierii judecătorului sau ordonanței procurorului, care întocmește un proces-verbal în acest sens", propunem majorarea termenului de păstrare a informației despre măsurile speciale de investigație cel puțin până la 5 ani de la ispășirea pedepsei aplicate de instanța judecătorească sau de la rămânerea irevocabilă a hotărârii asupra cauzei penale și dacă nu au fost folosite în alte cauze penale sau contravenționale în cazul cauzelor penale/proceselor penale clasate sau încetate. Menționăm că, distrugerea rezultatelor pertinente obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații în termen proxim ar face imposibilă aprecierea posibilelor abuzuri comise de către persoanele responsabile de emiterea deciziilor cu privire la administrarea acestora.

Articolul 137:

a) În conținutul art. 137 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, textul "se dispune în privința persoanei despre care există probe sau alte date că a săvârșit o infracțiune sau este în curs de pregătire ori de săvârșire a unei infracțiuni" urmează a fi modificat cu textul "se dispune cu privire

la locul comiterii infracțiunii sau despre care există probe sau date cu referire la pregătirea comiterii unei infracțiuni”. Astfel, măsura specială de investigații ca ”cercetarea domiciliului”, odată dispusă în privința persoanei concrete, ar limita posibilitatea documentării comiterii infracțiunii de către alte persoane la domiciliul presupusului infractor și va putea fi calificat ca ”documentare ilegală”.

b) În conținutul art. 137 alin. (4) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, sintagma „posibilitatea prelungirii acesteia până la 90 zile” contravine prevederilor art. 135 din Codul de procedură penală, respectiv, urmează a fi ajustată în coroborare cu prevederile respective, și anume de substituit cu sintagma ”posibilitatea prelungirii acesteia până la 180 zile”.

Articolul 137⁴:

Considerăm necesar de a reexamina prevederile propuse la art. 137⁴ din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, în partea ce ține la accesul la informațiile financiare. Un aspect care creează impedimente procesului de constatare a infracțiunilor economice este interdicția de acces la informația privind rulajul bancar în procesul de acumulare a probelor. Precizăm că ridicarea acestora în cadrul cauzei penale urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile art. 126 din Codul de procedură penală (în redacția actuală). Totodată, prin prisma art. 97 alin. (3) din Legea privind activitatea băncilor nr. 202/2017, informația care constituie secret bancar urmează a fi furnizată de bancă, în măsura în care furnizarea acestei informații este justificată de scopul pentru care este solicitată, în următoarele cazuri: c) la solicitarea organului de urmărire penală, cu autorizația judecătorului de instrucție, privind cauza penală concretă; e) la solicitarea scrisă a altor autorități publice ori din oficiu, dacă prin lege specială aceste autorități publice au dreptul, în scopul îndeplinirii atribuțiilor lor specifice, să solicite și/sau să primească astfel de informații de la bancă.

Evidențiem că examinarea rulajului bancar este esențială pentru constatarea deplină a încălcărilor fiscale care ar întruni elementele constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală, pseudo-activitate sau activitate ilicită, atât în cazul persoanelor juridice, cât și în cazul persoanelor fizice. Precizăm că în cadrul controalelor fiscale funcționarii fiscali le este oferit dreptul, potrivit Codului fiscal, de a solicita în regim online de la instituțiile bancare rulajul la conturile bancare, fără autorizări suplimentare, iar instituția bancară prin intermediul sistemului informațional gestionat de organul fiscal prezintă rulajul la conturile bancare în regim online, care se anexează la actul de control fiscal.

Respectiv, luând în considerare că rulajul bancar este important pentru documentarea încălcărilor din domeniul economic și procedura de obținere a acestor informații în cadrul unui proces administrativ este fără autorizări suplimentare, considerăm necesar de a reexamina prevederile propuse la art. 137⁴ din Codul de procedură penală, în partea ce ține la accesul la informațiile financiare, în scopul optimizării procesului de lucru pentru ofițerii de investigație, ofițerii de urmărire penală și procurori, deoarece, de regulă, aceștia sunt obligați repetat să autorizeze eliberarea rulajului bancar, care deja este anexat la actul de sesizare și care a fost obținut în cadrul controalelor fiscale, pentru o anumită perioadă. În acest sens, propunem completarea art. 137⁴ cu alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea

Codului de procedură penală, cu următorul conținut: ”(3) Accesul la informația financiară pentru organul de constatare, de investigare și de urmărire penală competent să constate, să investigheze, să exercite urmărirea penală ori să o conducă, pentru infracțiunile stabilite la art. 241, 242, 244, 244¹ din Codul penal, se efectuează fără autorizarea judecătorului de instrucție”.

La Articolul II din Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații

V. Punctul 13, articolul 12:

Considerăm necesară reexaminarea prin coroborare a prevederilor art. 12 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 59/2012 cu prevederile art. 57² alin. (7) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală. În acest sens, precizăm că în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 59/2012, ”ofițerul de investigații are dreptul să refuze sau să renunțe la efectuarea măsurilor speciale de investigație dacă există circumstanțe reale ce pun în pericol viața și/sau sănătatea sa sau a altor persoane. Refuzul sau renunțarea efectuării măsurilor speciale de investigație se comunică conducătorului subdiviziunii specializate”.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 57² alin. (7) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, ”ofițerul de investigații poate să conteste indicația ofițerului de urmărire penală sau a procurorului privind efectuarea măsurii speciale de investigații, pe motiv că există circumstanțe reale care pun în pericol viața și sănătatea sa, refuzând astfel executarea acesteia. Contestația ofițerului de investigații se adresează imediat, dar nu mai târziu de 3 zile, procurorului care conduce urmărirea penală sau a procurorului ierarhic superior procurorului care exercită urmărirea penală, însoțită de materialele aferente și obiecțiile sale expuse în scris. Contestația ofițerului de investigații suspendă executarea indicației până la soluționarea acesteia”.

Observăm că în prima ipoteză este reglementat dreptul ofițerului de investigații să refuze sau să renunțe la efectuarea măsurilor speciale de investigație, iar în a doua ipoteză este reglementat dreptul ofițerului de investigații să conteste indicația ofițerului de urmărire penală sau a procurorului privind efectuarea măsurii speciale de investigații, fiind mecanisme diferite, care impun și măsuri procedurale diferite. Remarcăm că, în prima ipoteză refuzul sau renunțarea efectuării măsurilor speciale de investigație se comunică conducătorului subdiviziunii specializate, iar în a doua ipoteză contestația ofițerului de investigații se adresează procurorului care conduce urmărirea penală sau procurorului ierarhic superior procurorului care exercită urmărirea penală.

Astfel, se atestă că prevederile art. 12 alin. (3) din proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 59/2012 și prevederile art. 57² alin. (7) din proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală, au sens ambiguu și contravin principiului coerenței normelor juridice.

VI. Punctul 28, articolul 27:

Considerăm necesară revizuirea prevederilor art. 27 alin. (8) din proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 59/2012, deoarece, din variant propusă se creează situația că, în cazul în care Serviciul de Informații și Securitate va iniția o procedură

de importare a tehnicii speciale, va fi necesară avizarea de la toate autoritățile în cadrul cărora activează ofițeri de investigație, acțiune pe care o considerăm inoportună.

Articolele 28 și 28³:

La articolele 28 și 28³ din proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 59/2012, propunem constituirea articolului din două alineate, primul alineat în redacția propusă de autor și al doilea alineat, cu următorul cuprins: ”(2) Accesul la informațiile financiare este admis, în cadrul examinării, de către Serviciul Fiscal de Stat, a infracțiunilor atribuite în competență, fără crearea unui dosar special, cu autorizarea de către conducătorul subdiviziunii specializate la demersul ofițerului de investigații”.

Ministru

Dumitru Budianschi

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.08.18 10:32:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

*Executor: Mariana Dubău
tel.: 022 26-25-40
e-mail: mariana.dubau@mf.gov.md*

**MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA**

18.11.2022 nr. 04-06/1011

La nr. 438/MJ/2022

Ministerul Justiției
e-mail: secretariat@justice.gov.md

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul hotărârii Guvernului Republicii Moldova cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*privind activitatea specială de investigații*), (număr unic 438/MJ/2022), remis spre avizare de Ministerul Justiției prin adresarea nr. 03/9613 din 04.11.2022, însoțit de nota informativă și sinteza obiecțiilor și/sau propunerilor/recomandărilor, și comunică următoarele.

Susținem propunerile expuse anterior în avizul nr.04-06/698 din 12.08.2022, remis în adresa Ministerului Justiției.

Totodată, luând în considerare că propunerile și obiecțiile remise de Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor, sunt esențiale pentru activitatea specială de investigații, considerăm oportună organizarea unei ședințe de lucru cu reprezentanții Serviciului Fiscal de Stat, pentru examinarea și depășirea divergențelor existente pe marginea proiectului.

Ministru

Dumitru BUDIANACHI

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2022.11.19 23:45:08 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executori: Mariana Dubău
tel.: 022 26-25-40
e-mail: mariana.dubau@mif.gov.md
Irina Moraru
E-mail: Irina.Moraru@sfs.md

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr. 38-3254 din 11 august 2022

La nr.18-23-6304 din 24 iunie 2022

Ministerul Justiției
Cancelaria de Stat (copie)

Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (Codul de procedură penală nr. 122/2003, Legea nr. 59/2012, număr unic 438/MJ/2022), și, reieșind din limitele competențelor funcționale, comunică după cum urmează.

Conform practicii internaționale, măsurile speciale de investigații se efectuează în trei forme, având și trei scopuri distincte. Astfel, o formă este realizată de mai multe organe și are scopul asigurării securității statului ca atare și care, dacă nu identifică careva infracțiuni concrete, nu are nimic comun cu procesul penal. Cu alte cuvinte, nu trebuie să așteptăm "apariția" unor infracțiuni concrete pentru a asigura securitatea statului.

O altă formă de activitate specială de investigații este îndeplinirea indicațiilor scrise ale ofițerului de urmărire penală și ale procurorului, care poate fi realizată doar în cadrul urmăririi penale deja declanșate, sub controlul ofițerului de urmărire penală, deoarece rezultatele ei se utilizează la realizarea sarcinii procesuale și a probatoriului.

Cea de-a treia formă de activitate specială de investigații este culegerea de informații și obținerea datelor cu privire la infracțiunile latente, grupări și organizații criminale, infracțiuni transfrontaliere, circulația de droguri și valută falsă, trafic de persoane și arme, acte de corupere și alte infracțiuni, despre care de regulă nu ne sesizează nimeni, însă urmare anume a activității speciale de investigații, realizată doar până la pornirea unei urmăririi penale concrete, poate fi obținută informația necesară.

Respectiv, temei pentru începerea urmăririi penale în multe cazuri concrete, legate de astfel de manifestări infracționale, constituie anume activitatea specială de investigații, realizată până la pornirea urmăririi penale.

În prezent apare cercul vicios, în care nu se poate declanșa procesul penal până când nu sunt descoperiți indicii infracțiunii și nu se sesizează în ordinea prevăzută de lege, iar pentru a descoperi indicii infracțiunii, până la pornirea procesului penal, formal nu pot fi efectuate măsuri speciale de investigații.

Anexă: 16 file.

Secretar de stat

Digitally signed by Costachi Jana
Date: 2022.08.11 15:39:21 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Jana COSTACHI

Varianta propusă de autorul proiectului	Propuneri/Obiecții/Recomandări
Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003	
<i>Articolul I</i>	
<p>Articolul 57² alineatul (1)</p> <p>(1) Ofițerul de investigații, în sensul prezentului cod, este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal.</p>	<p>Se consideră oportună substituirea textului „efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal” cu textul „efectuează ~~măsuri~~ activitatea specială de investigații în condițiile legii”.</p> <p>Această prevedere presupune riscul de a desășura activitatea specială de investigații doar în cadrul procesului penal, deși activitatea specială de investigații presupune acțiuni cu caracter investigativ care se inițiază în condițiile legii, actelor normative, ordinelor de specialitate, cu mult timp înaintea procesului penal și au scop de a preveni comiterea acțiunilor infracționale.</p> <p>La fel, reprezintă riscul de a limita acționarea promptă în spațiul operativ pentru acumularea informațiilor și deconspirarea infracțiunilor.</p>
<p>În proiect art. 135 alin. (12) Procurorul conduce, coordonează și controlează efectuarea măsurii speciale de investigații sau desemnează un ofițer de urmărire penală pentru coordonarea și controlul acestor acțiuni.</p>	<p>Se propune excluderea cuvântului ”conduce”.</p> <p><i>Procurorul nu dispune de experiență/școlarizare avansată în domeniul tacticii și metodicii efectuării măsurii speciale de investigații.</i></p>
<p>Articolul 136.</p> <p>(1) După finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau, în caz de necesitate, pe parcursul realizării ei, ofițerul de investigații desemnat pentru efectuarea acesteia întocmește un proces-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații.</p> <p>(2) În procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații se indică:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) locul și data întocmirii procesului-verbal; 2) locul, data și ora începerii și finisării măsurii speciale de investigații; 	<p>Cu referire la articolul 136 din proiect, se propune ca conjuncția „sau” care se regăsește în prima propoziție a alineatului (4) și alineatul (5) să fie substituită cu textul „după caz”.</p> <p>La alineatul (6) același articol, se propune ca textul „limba de stat” să fie substituit cu textul „limba română”.</p> <p>La alineatul (8) care prevede că în cazul în care nu s-au respectat condițiile și temeiurile de efectuare a măsurii speciale de investigație, ofițerul de urmărire penală sau procurorul declară nule rezultatele efectuării măsurii speciale de investigație și sesizează autoritățile competente.</p>

<p>3) funcția, numele și prenumele ofițerului de investigații desemnat pentru efectuarea măsurii speciale de investigații și care a întocmit procesul-verbal, cu excepția datelor persoanelor, identitatea și calitatea cărora constituie secret de stat;</p> <p>4) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la efectuarea acțiunii, iar dacă este necesar, adresele lor, obiecțiile și explicațiile acestora;</p> <p>5) numărul cauzei penale în cadrul căreia se efectuează măsura specială;</p> <p>6) mențiunea cu privire la actele procesuale de dispoziție ale ofițerului de urmărire penală și cele de autorizare ale judecătorului de instrucție sau, după caz, ale procurorului;</p> <p>7) datele de identitate și alte informații pertinente despre persoana în privința căreia s-a efectuat măsura specială de investigații, dacă sunt cunoscute;</p> <p>8) descrierea detaliată a faptelor constatate, precum și a acțiunilor întreprinse în cadrul efectuării măsurii speciale de investigații;</p> <p>9) mențiunea privind utilizarea mijloacelor tehnice în cadrul realizării măsurii speciale de investigații, obiectele față de care au fost aplicate acestea, rezultatele obținute și datele de identificare a purtătorului material de informații pe care s-au stocat acestea, alte informații relevante obținute în urma efectuării măsurii speciale de investigații.</p> <p>(3) La procesul-verbal se anexează, în plic sigilat, purtătorul material de informații care conține rezultatele măsurilor speciale de investigații.</p> <p>(4) Ofițerul de investigații, în termen de cel mult 10 zile din momentul încetării efectuării măsurii speciale de investigații, prezintă procesul-verbal cu rezultatele și materialele măsurii speciale de investigații ofițerului de urmărire penală sau procurorului, care, în termen de cel mult 5 zile de la primirea procesului-verbal, decide asupra pertinentei rezultatelor. Dacă este necesar, ofițerul de urmărire penală sau procurorul va da indicații scrise ofițerului de investigații privind întocmirea stenogramei fonogramelor declarate pertinente, care se anexează la</p>	<p>Precizăm că, prevederile alineatului (8) din proiect contravin prevederilor articolului 298 din Codul de procedură penală, potrivit căruia, legalitatea acțiunilor/inațiunilor organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitatea specială de investigație se apreciază de către procuror. Or, ofițerul de urmărire penală nu poate declara nule rezultatele efectuării măsurii speciale de investigație.</p> <p>Alineatul (9) impune subdiviziunii care a efectuat măsura specială de investigație sarcina de a distruge rezultatele obținute după un an de la rămânerea irevocabilă a hotărârii. Nu este clar cum se va proceda în cazul când cauza penală a fost expediată în instanța de judecată, cine va distruge rezultatele măsurii speciale de investigație, întrucât reprezentantul care a efectuat măsura specială de investigație nu mai are acces la dosarul penal.</p> <p>Astfel, pentru a nu ajunge la unele incertitudini, considerăm necesar a se ține cont și de situația expusă și a prevedea o soluție în acest sens.</p> <p>La alineatul (10) propunem ca după textul „informează în scris,” să fie completat cu textul „prin scrisoare recomandată,”.</p>
---	---

	<p>procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații.</p> <p>(5) Rezultatele declarate pertinente se copie pe suport și se anexează împreună cu procesul-verbal la cauza penală prin ordonanța ofiterului de urmărire penală sau procurorului.</p> <p>(6) Fonogramele declarate pertinente se redau în scris în limba de stat, la necesitate, prin intermediul unui traducător autorizat.</p> <p>(7) Judecătorul de instrucție poate dispune, prin încheiere motivată, folosirea rezultatelor obținute în urma efectuării unei măsuri speciale de investigații dintr-o cauză penală într-o altă cauză penală sau contravențională.</p> <p>(8) La examinarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații, ofiterul de urmărire penală sau procurorul examinează modul de desfășurare a măsurii speciale de investigații, respectarea condițiilor și temeiurilor în baza cărora s-a dispus efectuarea măsurii speciale de investigații. În cazul în care constată că prin acțiunile întreprinse ofiterul de investigații a încălcat vădit drepturile și libertățile persoanei, ofiterul de urmărire penală sau procurorul declară nule rezultatele efectuării măsurii speciale de investigație și sesizează autoritățile competente.</p> <p>(9) După un an de la rămânerea irevocabilă a hotărârii asupra cauzei penale și dacă nu sunt folosite în alte cauze penale sau contravenționale conform alin. (7), rezultatele obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigații sunt distruse în baza încheierii judecătorești sau ordonanței procurorului, care întocmește un proces-verbal în acest sens. Subdiviziunea specializată a ofiterului de investigații care a efectuat măsura specială de investigații este responsabilă de distrugerea propriu-zisă.</p> <p>(10) După expirarea perioadei pentru care a fost autorizată măsura specială de investigații, procurorul, în cel mult 15 zile, informează în scris persoanele care au fost supuse măsurii speciale de investigații despre acest fapt.</p> <p>(11) Procurorul, prin ordonanță motivată, poate amâna, dar nu mai târziu</p>
--	---

<p>de terminarea urmăririi penale, informarea persoanei supuse măsurii speciale de investigații în cazurile în care aceasta ar putea conduce la:</p> <p>1) perturbarea sau periclitatea bunei desfășurări a urmăririi penale;</p> <p>2) punerea în pericol a siguranței victimei, părții vătămate, părții civile, martorului sau a membrilor familiilor acestora.</p> <p>(12) Din momentul informării prevăzute la alin. (10), persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să facă cunoștință cu actele de dispoziție privind dispunerea, autorizarea, prelungirea și confirmarea legalității măsurii speciale de investigații, procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații și purtătorul material de informații, eliberându-i-se, la cerere, copiile acestora, cu excepția purtătorilor materiali de informații care conțin date ce pot dezvălui mijloacele secrete de efectuare a măsurilor speciale de investigații</p>	
<p>Articolul 137² alineatul (3) și (4)</p> <p>(3) Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor efectuate prin intermediul rețelelor de comunicații electronice, cu utilizarea unor mijloace tehnice speciale, conectate, în caz de necesitate, la echipamentul furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții. Colaboratorii subdiviziunii din cadrul autorității abilitate prin lege, care asigură tehnic interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor, precum și persoanele care efectuează nemijlocit ascultarea înregistrărilor, ofițerul de investigații, ofițerul de urmărire penală și procurorul sunt obligați să păstreze secretul comunicărilor, iar pentru încălcarea acestei obligații poartă răspundere penală conform art. 178 și 315 din Codul penal.</p> <p>(4) Pentru asigurarea efectuării interceptării și înregistrării comunicărilor indicate la alin. (1), ofițerul de urmărire penală sau procurorul prezintă</p>	<p>La alineatul (3), propunem ca textul „conform art. 178 și 315 din Codul penal” să fie substituit cu textul „prevăzută de lege.”.</p> <p>La alineatul (4), se impune necesitatea de a indica asupra răspunderii pentru care este prevenită persoana care va asigura tehnic efectuarea măsurii speciale de investigație.</p>

<p>organului abilitat prin lege copia autentificată a mandatului judecătoresc sau după caz extrasul din ordonanța procurorului care va conține elementele unui mandat judecătoresc. Scrisoarea de însoțire a mandatului judecătoresc sau a extrasului din ordonanța procurorului, va conține o mențiune privind prevenirea persoanei care va asigura tehnic efectuarea măsurii speciale de investigații despre răspunderea penală.</p>	
<p>Articolul 137³</p> <p>(1) Pot fi reținute, cercetate, predate sau ridicate următoarele trimiteri poștale: scrisori de orice gen, telegrame, radiograme, banderole, colete poștale, containere poștale, mandate poștale.</p> <p>(2) Ordonanța privind dispunerea efectuării prezentei măsuri speciale de investigații, pe lângă elementele prevăzute la art. 135 alin. (2), va mai conține: motivele dispunerii reținerii, cercetării, predării sau ridicării trimitărilor poștale, denumirea instituției poștale în sarcina căreia se atribuie obligația de a reține trimitățile poștale, numele și prenumele persoanei sau persoanelor ale căror trimiteri poștale trebuie să fie reținute, adresa exactă a acestor persoane, genul de trimiteri poștale care se rețin, se cercetează, se predau sau se ridică.</p> <p>(3) Șeful instituției poștale comunică imediat ofițerului de investigații desemnat pentru efectuarea măsurii speciale de investigații despre reținerea trimitărilor poștale indicate în mandatul judecătoresc.</p> <p>(4) Prezentându-se în instituția poștală, ofițerul de investigații aduce la cunoștință șefului acestei instituții, contra semnătură, mandatul judecătoresc privind reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimitărilor poștale, deschide și examinează trimitățile poștale.</p> <p>(5) La descoperirea obiectelor și/sau documentelor care au importanță probatorie pentru cauza penală, ofițerul de investigații le ridică sau face copii de pe acestea, prelevează mostre, execută mulaje sau tipare de urne. În lipsa unor asemenea obiecte și/sau documente, ofițerul de investigații</p>	<p>Se consideră judicios ca la alineatul (4), după textul „mandatul judecătoresc” să fie completat cu textul „după caz, ordonanța motivată a procurorului”.</p> <p>Propunerea respectivă este justificată prin faptul că, alineatul (6) articolul 135 din proiect stipulează că, „măsurile speciale de investigații prevăzute la articolul 134 alineatul (1) punctul 1), adică cele autorizate de către judecătorul de instrucție, pot fi autorizate, ca excepție, prin <u>ordonanța motivată a procurorului</u>...”.</p> <p>La alineatul (6), se menționează despre preîntâmpinarea participanților despre răspunderea ce o poartă pentru divulgarea informațiilor cu privire la urmărirea penală, încălcarea secretului corespondenței, precum și răspunderea prevăzută de articolul 178 și 315 din Cod penal.</p> <p>Se comunică că acest alineat nu poate fi acceptat în redacția actuală, deoarece, „divulgarea informațiilor cu privire la urmărirea penală” la care se face referire, dublează articolul 315 din Cod penal, iar articolul 178 din Codul penal nu poate fi invocat deoarece „reținerea, cercetarea...trimitărilor poștale” este o măsură autorizată potrivit legii și nu constituie violarea dreptului la secretul corespondenței.</p> <p>Așadar, propunem ca penultima propoziție din alineatul (6) articolul 137³ din proiect să fie expus în următoarea redacție: „Toți participanții, și cei prezenți la această acțiune procesuală sunt preîntâmpinați despre răspunderea ce o poartă pentru încălcarea secretului corespondenței și divulgarea informațiilor urmării penale.”</p>

<p>dispune înmînarea/expedierea trimiterilor poştale cercetate destinatarului.</p> <p>(6) În procesul-verbal de consemnare a rezultatelor reţinerii, cercetării, predării sau ridicării trimiterilor poştale se indică de către cine, unde şi cînd a fost reţinută, cercetată, predată sau ridicată trimiterea poştală, genul de trimitere poştală, precum şi de pe care trimiteri poştale au fost făcute copii, prelevate mostre, executate mulaje sau tipare de urme, ce mijloace tehnice au fost utilizate şi ce s-a constatat. Toţi participanţii şi cei prezenţi la această acţiune procesuală sunt preveniţi despre obligativitatea păstrării secretului corespondenţei, nedivulgării informaţiilor cu privire la urmărirea penală, precum şi despre răspunderea penală prevăzută la art. 178 şi 315 din Codul penal. Aceasta se consemnează în procesul verbal.</p>	
<p>Articolul 137⁶</p> <p>(1) Accesarea şi/sau interceptarea datelor informatice constă în folosirea unor metode şi/sau mijloace tehnice pentru obţinerea datelor informatice stocate pe un suport tehnic, fără înştiinţarea proprietarului sau utilizatorului acestuia şi/sau pentru colectarea în timp real a datelor informatice asociate comunicărilor prin intermediul unui sistem informatic, iar înregistrarea datelor informatice constă în stocarea informaţiilor obţinute în urma accesării şi/sau interceptării pe un suport tehnic.</p> <p>(2) Accesarea, interceptarea şi înregistrarea datelor informatice se efectuează în condiţiile prevăzute la art. 137 2 alin. (3)–(6), care se aplică în mod corespunzător.</p> <p>(3) Măsura specială de investigaţii prevăzută de prezentul articol poate fi dispusă în cazul infracţiunilor grave, deosebit de grave sau excepţional de grave ori al unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave prevăzute la art. 175, 1751, 2081, 2082, 237 şi 259–2611 din Codul penal.</p>	<p>În conţinutul alineatului (3) articolul 137⁶ din proiect, textul „în cazul infracţiunilor grave, deosebit de grave sau excepţional de grave” se repetă, acest text fiind indicat şi în punctul 1) alineatul (1) articolul 133 din proiect. Respectiv, se impune excluderea acestuia.</p>
<p>Articolul 138 alineatul (5)</p>	<p>Se propune ca textul „este pedepsită conform Codului penal” să fie substituit cu textul „atrage răspunderea prevăzută de lege.”</p>

<p>(5) Persoanele care sunt chemate să colaboreze cu organele de urmărire penală au obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate. Încălcarea acestei obligații este pedepsită conform Codului penal.</p>	
	<p>1. La articolul 269 cifrele "243, 279" se exclud.</p> <p>2. Se completează cu articolul 269² cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 269². Competența organelor de urmărire penală în privința unor categorii de infracțiuni</p> <p>În cazurile privind infracțiunile prevăzute de art. 243 și 279 din Codul penal, urmărirea penală se efectuează de organul de urmărire penală în a căruia competență se află infracțiunea în legătură cu care a fost pormită urmărirea penală.</p>
	<p align="center">Articolul II.- Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații</p> <p>Articolul 1 alineatul (2)</p> <p>(2) Prezenta lege prevede subiecții care efectuează activitatea specială de investigații și reglementează măsurile speciale de investigații, modalitățile de dispunere, efectuare, consemnare, coordonare, contestare și control ale acestora, precum și asigurarea financiară a activității speciale de investigații în afara procesului penal.</p> <p>Se consideră oportun ca articolul 1 alineatul (2) să fie expusă în altă redacție, după cum urmează:</p> <p>„(2) Prezenta lege prevede subiecții care efectuează activitatea specială de investigații și reglementează activitatea cu colaboratorii confidențiali, măsurile speciale de investigații, modalitățile de dispunere, efectuare, consemnare, coordonare, contestare și control ale acestora, în afara procesului penal, precum și asigurarea financiară a activității speciale de investigații.”</p> <p>Se propune introducerea sintagmei „<i>activitatea cu colaboratorii confidențiali</i>” pentru a accentua faptul că din activitatea specială de investigații face parte și lucrul cu informatorii, nu doar efectuarea măsurilor speciale de investigații.</p> <p>Asigurarea financiară este necesară și pentru efectuarea achiziției de control în cadrul cauzei penale.</p>
<p>Articolul 6 alineatul (3)</p> <p>(3) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează măsuri speciale de investigații în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p>	<p>Se propune ca articolul 6 alineatul (3), să fie expus în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>„(3) Ofițerul de investigații este persoana împuternicită care, în numele statului, efectuează <i>activitatea specială de investigații</i> în conformitate cu</p>

	<p>prevederile prezentei legi.</p> <p><i>Se propune introducerea sintagmei „activitatea specială de investigații” în locul de măsuri, pentru a accentua faptul că din activitatea specială de investigații face parte și lucrul cu informatorii, nu doar efectuarea măsurilor speciale de investigații.</i></p>
<p>Articolul 7 alineatul (1)</p> <p>se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: „d¹) a adapta și a utiliza programe informatice și softuri;”;</p>	<p>Se propune ca articolul 7 alineatul (1) litera d¹) să fie expusă într-o altă redacție, după cum urmează:</p> <p>„d¹) a adapta și a utiliza produse software;”, deoarece termenul de „software” include și „programe informatice”, care este unul învechit.</p>
<p>Articolul 7 alineatul (1) lit. c)</p> <p>c) A confecționa și a folosi, în cadrul efectuării măsurilor speciale de investigații, acte, documente, ștampile sau alte rechizite pentru codificarea identității persoanelor fizice și juridice ale subdiviziunilor specializate, încăperilor și mijloacelor de transport și/sau pentru susținerea legendei investigatorilor sub acoperire și colaboratorilor confidențiali.</p>	<p>Se propune ca articolul 7 alineatul (1) litera c) să fie expus în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>„c) a confecționa și a folosi, în cadrul efectuării <i>activității</i> speciale de investigații, acte, documente, ștampile sau alte rechizite pentru codificarea identității persoanelor fizice și juridice ale subdiviziunilor specializate, încăperilor și mijloacelor de transport și/sau pentru susținerea legendei investigatorilor sub acoperire și colaboratorilor confidențiali;”.</p> <p>Se propune introducerea sintagmei „<i>activitatea specială de investigații</i>” în locul de măsuri deoarece rechizitele de codificare sunt utilizate inclusiv și la codificarea informatorilor.</p>
<p>Articolul 7 alineatul (1) litera d)</p> <p>d) A achiziționa mijloace tehnice speciale, cum ar fi: aparate de înregistrare video și audio, de fotografiat, alte mijloace tehnice moderne pentru obținerea în secret a informației;</p> <p>Articolul 7 alineatul (1), litera d¹)</p> <p>d¹) A adapta și a utiliza programe informatice și softuri.</p>	<p>Se propune ca articolul 7 alineatul (1) litera d) să fie expus în următoarea redacție, după cum urmează:</p> <p>„d) a achiziționa, a <i>adapta și a utiliza programe informatice și softuri</i>, mijloace tehnice speciale, cum ar fi: aparate de înregistrare video și audio, de fotografiat, alte mijloace tehnice moderne pentru obținerea în secret a informației.</p> <p>Se propune introducerea sintagmei „a <i>adapta și a utiliza programe informatice și softuri</i>” pentru a accentua posibilitatea de a adapta și mijloacele tehnice procurate.</p> <p>Aceasta a fost propunerea inițială, varianta actuală pierzânduși sensul. Mai</p>

	mult ca atât programele informatice la fel pot fi achiziționate. Articolul 7 alineatul (1) litera d ¹) se consideră sugerează a fi exclus.
Articolul 8 alineatul (1) (1) Conducătorul subdiviziunii specializate a autorității care efectuează activitatea specială de investigații, denumită în continuare subdiviziune specializată, repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, coordonează activitatea ofițerilor de investigații din subordine și exercită controlul departamental asupra lor.	Se opinează ca articolul 8 alineatul (1) la final să fie completat cu următorul text: „prin indicații în scris”. Propunerea este luată prin analogie din Codul de procedură penală nr.122/2003, unde în toate indicațiile este menționat că acestea trebuie să fie în scris și pentru a corespunde prevederilor articolului 11, litera c) din prezenta lege.
Articolul 9 alineatul (3) (3) Identitatea ofițerilor de investigații care activează în calitate de investigatori sub acoperire, precum și identitatea persoanelor antrenate în calitate de investigatori sub acoperire constituie secret de stat și poate fi dezvăluită numai cu acordul scris al ofițerilor și în conformitate cu Legea nr.245/2008 cu privire la secretul de stat.	Se optează ca la articolul 9 alineatul (3) cuvântul „ofițerilor” să se substituie cu cuvântul „acestora”. Deoarece în calitate de investigatori sub acoperire pot fi nu doar ofițeri, ci și alte persoane.
Articolul 12 alineatul (1) litera c), după cuvintele „să utilizeze” se completează cu cuvântul „gratuit”, iar după cuvintele „sistemele informaționale” se completează cu cuvintele „și băncile de date”;	Termenul „bănci de date” urmează a fi înlocuit cu termenul corect „baze de date”, iar Legea nr.467/2003 la care se face trimitere în nota informativă operează cu o noțiune învechită de „bancă de date” care nu mai este privită separat de cea de „bază de date”. Mai mult ca atât, termenul de „sistem informațional” include pe cel de „bază de date”, ceea ce face inutilă completarea respectivă. În același sens Legea nr.467/2003 prevede la articolul 3 definiția „ <i>bancă de date</i> – sistem tehnico-informațional ce include una sau mai multe baze de date și un sistem de dirijare a acestor baze”.
Articolului 13 Cu titlu de recomandare, se comunică despre oportunitatea modificării articolului 13 din Legea nr.59/2012	Se consideră oportun ca cuvântul „măsuri” se substituie cu cuvântul cu „activități”. Se propune utilizarea sintagmei „ <i>activității specială de investigații</i> ” în loc de

<p>(13) Răspunderea ofițerului de investigații în timpul efectuării măsurii speciale de investigații.</p> <p>Ofițerul de investigații răspunde disciplinar, contravențional sau penal pentru faptele ilegale săvârșite.</p>	<p>„măsurii speciale de investigații” pentru că din activitatea specială de investigații face parte și lucrul cu informatorii, nu doar efectuarea măsurilor speciale de investigații.</p>
<p>Articolul 15</p> <p>(1) Colaboratorii confidențiali sunt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.</p> <p>(2) Antrenarea colaboratorilor confidențiali la efectuarea măsurilor speciale de investigații poate fi realizată cu titlu oneros sau gratuit.</p> <p>(4) Colaboratorii confidențiali sunt obligați să păstreze secretul informațiilor ce le-au devenit cunoscute în timpul efectuării măsurilor speciale de investigații și să prezinte informații veridice.</p> <p>(5) În scopul asigurării securității colaboratorilor confidențiali, a membrilor familiilor și a rudelor acestora, se permite efectuarea de măsuri speciale de investigații în vederea protecției lor în modul stabilit de lege. Informația despre colaboratorul confidențial poate fi făcută publică doar cu acordul scris al acestuia.</p> <p>(6) Se interzice antrenarea în activitatea specială de investigații, în calitate de colaboratori confidențiali în bază de acord scris, a deputaților, judecătorilor, procurorilor, ofițerilor de urmărire penală și avocaților.</p> <p>(7) Activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul conducătorilor autorităților ale căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații și al conducătorilor subdiviziunilor specializate respective.</p> <p>(8) Organizarea activității cu colaboratorii confidențiali, precum și asigurarea financiară a activității speciale de investigații sunt stabilite prin acte departamentale interne.</p>	<p>Se consideră oportun ca la articolul 15 alineatul (2) cuvântul „măsurilor” se substituie cu cuvântul „activității”.</p> <p>La articolul 15 alineatul (4) sintagma „efectuării măsurilor speciale de investigații” se substituie cu sintagma „colaborării confidențiale”.</p> <p>Propunerea dată se bazează pe raționamentul că din activitatea specială de investigații face parte și lucrul cu informatorii, nu doar efectuarea măsurilor speciale de investigații. Colaboratorii confidențiali sunt antrenați nu doar la efectuarea măsurilor speciale de investigații.</p>
<p>Articolul 20 alineatul (3)</p> <p>(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) se</p>	<p>La articolul 20 alineatul (3), cuvântul „ordonanța” se substituie cu cuvântul „raportul”.</p>

<p>autorizează la demersul motivat al procurorului, iar cele prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 2) se autorizează la demersul motivat al conducătorului subdiviziunii specializate. La demers se anexează ordonanța privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații emisă de către ofițerul de investigații și materialele ce confirmă necesitatea efectuării măsurii speciale de investigații. În ordonanță se indică:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) data și locul întocmirii; b) numele și prenumele persoanei care o întocmește; c) măsura specială de investigație concretă autorizarea căreia se solicită; d) temeiul efectuării măsurii speciale de investigații și argumentele ce justifică invocarea temeiului prin prisma condițiilor prevăzute la art. 19 alin. (3); f) ofițerul responsabil de efectuarea măsurii speciale de investigații; g) perioada pentru care se solicită autorizarea efectuării măsurii speciale de investigații; h) identitatea atribuită investigatorului sub acoperire, precum și activitățile pe care acesta le va desfășura; i) numele, prenumele, numărul de identificare al persoanei sau datele de identificare ale obiectului supus măsurii speciale de investigații, dacă sunt cunoscute. 	<p>Propunerea este motivată de faptul că se urmărește scopul de a face o diferență între actele perfectate de ofițerul de urmărire penală și cele întocmite de ofițerul de investigații.</p>
<p>Articolul 20 alineatul (4) (4) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează, prin rezoluție, de către conducătorul subdiviziunii specializate, în baza ordonanței ofițerului de investigații, care va conține elementele prevăzute la alin. (3).</p>	<p>La articolul 20 alineatul (4), cuvântul „ordonanței” se substituie cu cuvântul „raportului”.</p>
<p>Articolul 22 „Consemnarea activității speciale de investigații”</p>	<p>În denumirea articolului sintagma „activității” se substituie cu „măsurii”. Propunerea este motivată de faptul că se va descrie doar procedura de consemnare a măsurilor speciale de investigații.</p>
<p>Articolul 22 alineatul (3) (3) Procesul-verbal și purtătorul material de informații se anexează la</p>	<p>La articolul 22 alineatul (3) în final de completat cu textul „și nu poate fi atribuit la secret de stat”.</p>

dosarul special, format în condițiile prezentei legi.	Propunerea este motivată prin faptul că în cazul atribuirii la secret de stat, documentul nu va putea fi prezentat persoanei supuse măsurii.
<p>Articolul 22 alineatul (4)</p> <p>(4) La finalizarea efectuării măsurii speciale de investigații sau la solicitarea judecătorului de instrucție ori a procurorului care a autorizat măsura specială de investigații, ofițerul de investigații transmite, pentru verificarea respectării legalității la efectuarea măsurii speciale de investigații, în termen de cel mult 10 zile, procesul-verbal privind rezultatele efectuării măsurii speciale de investigații, la care se anexează toate materialele acumulate urmare efectuării acesteia.</p>	<p>Se propune ca articolul 22 alineatul (4) să fie expus în următoarea redacție:</p> <p>„(4) Ofițerul de investigații, în termen de cel mult 10 zile din momentul încetării efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) și 2), prezintă procesul-verbal cu rezultatele și materialele măsurii speciale de investigații procurorului, pentru verificarea respectării legalității la efectuarea măsurii speciale de investigații.”</p> <p>Propunerea este extrasă prin analogie din Codul de procedura penală nr.122/2003 și totodată pentru oferi o claritate normei.</p>
<p>Articolul 22 alineatul (5)</p> <p>(5) În cazul în care se constată că măsura specială de investigații s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau că ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor încheierii/ordonanței de autorizare, judecătorul de instrucție sau procurorul declară nule rezultatele măsurii speciale de investigații efectuate și dispune, prin încheiere/ordonanță, nimenirea acestora. Ordonanța procurorului poate fi contestată la procurorul ierarhic superior.</p>	<p>Se propune ca articolul 22 alineatul (5) să fie expus în următoarea redacție:</p> <p>„(5) În cazul în care se constată că măsura specială de investigații s-a efectuat cu încălcarea vădită a drepturilor și libertăților omului sau că ofițerul de investigații a acționat cu depășirea prevederilor încheierii/ordonanței de autorizare, procurorul declară nule rezultatele măsurii efectuate și dispune, prin ordonanță, nimenirea acestora. Ordonanța poate fi contestată la procurorul ierarhic superior. Nimenirea rezultatelor ce au fost declarate nule se realizează în termen de 30 zile după expirarea termenului de contestare a ordonanței sau dacă a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior.”.</p>
	Propunerea este extrasă prin analogie din Codul de procedură penală nr.122/2003 și totodată pentru a exclude orice echivoc.
<p>Articolul 22 alineatul (5¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>(5¹) Nimenirea rezultatelor măsurii speciale de investigație care au fost declarate nule se realizează în termen de 30 de zile de la:</p> <p>a) expirarea termenului de contestare a ordonanței, dacă nu a fost depusă contestație;</p> <p>b) menținerea ordonanței procurorului în cazul în care contestația a fost respinsă.”</p>	Propunerea este luată prin analogie din CPP, și pentru o formulare mai clară
<p>La art. 22, alin. (9) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(9) În cazul în care se constată legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații, procurorul informează în termen de 15 zile din momentul emiterii ordonanței privind legalitatea măsurii speciale de investigații</p>	Propunerea este luată prin analogie din CPP, și pentru o formulare mai clară

persoana care a fost supusă măsurii. Materialele ce confirmă informarea persoanei se anexează la dosarul special.”	
Articolul 22 alineatul (10) (10) Persoana supusă măsurii speciale de investigații, în termen de 15 zile din momentul informării prevăzute la alin. (9), are dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și de încheierea sau ordonanța prin care s-a constatat legalitatea măsurii speciale de investigații efectuate. După finalizarea măsurilor speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) și 2) procurorul informează persoana supusă acesteia în termen de 15 zile. După momentul informării, persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să ia cunoștință cu procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații.	Se propune ca articolul 22 alineatul (10) să fie expus în următoarea redacție: „(10) Persoana supusă măsurii speciale de investigații din momentul informării prevăzute la alin. (9), în termen de 15 zile, are dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal privind efectuarea măsurii speciale de investigații și de ordonanța prin care s-a constatat legalitatea măsurii efectuate.”.
Articolul 26 alineatul (4) (4) Pentru a asigura examinarea cererii de contestare, conducătorul subdiviziunii specializate va pune la dispoziția procurorului ierarhic superior materialele necesare în legătură cu cererea de contestare, cu excepția datelor despre persoanele care au contribuit în mod substanțial la efectuarea măsurii speciale de investigații.	Se consideră necesar ca cuvântul „substanțial” să fie substituit cu cuvântul „confidențial”. Propunerea este motivată prin faptul că formularea este eronată.
Articolul 26 alineatul (8) (8) Procedura de contestare a încheierilor judecătorescilor de instrucție privind măsurile speciale de investigații este reglementată de Codul de procedură penală și se aplică în modul corespunzător.	Se recomandă ca cuvântul „reglementată” de substituit cu cuvântul „reglementată”. Modificarea se va efectua în scopul corectării greșelilor gramaticale.
Articolul 27, alin. (1), pct.1), propunem ca literele d) și e) să fie trecute la pct.2) din același alineat.	Sunt măsuri cu o ingerință mai mică în drepturile și libertățile persoanei, fapt pentru care pot fi autorizate de procuror.
Articolul 27, alin. (1), pct.2), propunem ca litera a) să fie trecută la pct.3) din același alineat	Sunt măsuri cu o ingerință mai mică în drepturile și libertățile persoanei, fapt pentru care pot fi autorizate de procuror.

<p>Articolul 27 alineatul (5)</p> <p>(5) Organizarea, tactica și metoda efectuării măsurilor speciale de investigații, regulile cu privire la gestionarea, păstrarea și distrugerea materialelor obținute, măsurile de asigurare a integrității și a confidențialității acestora, confecționarea și folosirea actelor de codificare la efectuarea măsurilor speciale de investigații, efectuarea operațiunilor sub acoperire, conducerea și coordonarea activității efectuate sub acoperire, precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații, sunt stabilite printr-un regulament comun al autorităților publice în cadrul cărora sunt constituite subdiviziuni specializate care efectuează activitate specială de investigații coordonată cu Procuratura Generală.</p>	<p>Se propune ca cuvântul „operațiunilor” să fie substituit cu cuvântul „investigațiilor”, iar cuvintele „precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea măsurilor speciale de investigații” să fie substituite cu cuvintele „precum și utilizarea resurselor financiare alocate pentru efectuarea activității speciale de investigații”.</p> <p>Noțiunea de operațiuni sub acoperire nu este prevăzută de Legea nr.59/2012 și Codul de procedură penală nr.122/2003 (apare un termen nou).</p> <p>Totodată, sursele financiare sunt alocate inclusiv și pentru asigurarea financiară a surselor confidențiale.</p>
<p>Articolul 28 alineatul (8)</p> <p>(8) Activitățile de import, export, proiectare, producere și comercializare a mijloacelor tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor se înfăptuiesc doar cu avizul subiecților activității speciale de investigații.</p>	<p>Se propune ca această prevedere să fie exclusă din proiect sau reglementată detaliat în scopul aplicării corespunzătoare în practică, or orice modificare se efectuează în scopul realizării unei armonii interioare a actului normativ.</p> <p>Deoarece este formulat ambiguu, se poate interpreta eronat și totodată aceste prevederi se regăsesc în alte acte normative, ex. HG 100/2009 privind aprobarea Regulamentului cu privire la importul, exportul, proiectarea, producerea și comercializarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației și a Clasificatorului mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației.</p>
<p>Articolul 28¹ alin. (5)</p> <p>(5) Stenograma comunicărilor constituie reproducerea integrală, în formă scrisă, pe suport de hârtie, a comunicărilor interceptate și înregistrate care au importanță pentru investigație. În stenograma comunicărilor se indică data, ora și durata comunicării, numele persoanelor, dacă sunt cunoscute, ale căror comunicări sunt stenografiate, precum și alte date. Se interzice stenografierea comunicărilor dintre avocat și persoana pe care o apără. Fiecare pagină a procesului-verbal de interceptare și a stenogramei se semnează de către persoana care le-a întocmit. La procesul-verbal se anexează în original suportul pe care au fost înregistrate comunicările</p>	<p>Se propune ca după sintagma „persoana pe care o apără” să fie completat cu sintagma „exceptând participarea vădită la comiterea infracțiunilor”. Practica demonstrează că și unii avocați la fel comit infracțiuni (orice formă de participare).</p>

interceptate, făcându-se mențiune despre împachetarea și sigilarea acestuia.	
<p>Articolul 28² alineatul (1)</p> <p>(1) Pot fi reținute, cercetate, predate sau ridicate următoarele trimiteri poștale: scrisori de orice gen, telegrame, radiograme, banderole, colete poștale, containere poștale, mandate poștale.</p>	<p>Se consideră oportun ca după cuvintele „mandate poștale” să fie completat cu cuvintele „inclusiv orice bunuri sau înregistrări transmise prin intermediul serviciilor de curierat, sau alți intermediari”.</p> <p>Poșta este o instituție publică care asigură primirea, transportul și distribuirea scrisorilor, a telegramelor, a mandatelor poștale și a coletelor, etc.</p> <p>Actualmente sunt persoane juridice și fizice, care prestează aceleași servicii, dar nu folosesc sintagma „poșta” sau „poștale”.</p> <p>Ex. - rutele internaționale și naționale prestează servicii de curierat; - persoane fizice: colete, scrisori, documente, răvașe (scrisori, bilete).</p>
<p>Articolul 28² alineatul (6)</p> <p>(6) În procesul-verbal de consignare a rezultatelor reținerii, cercetării, predării sau ridicării trimitărilor poștale se indică de către cine, unde și când a fost reținută, cercetată, predată sau ridicată trimiterea poștală, genul de trimitere poștală, precum și de pe care trimiteri poștale au fost făcute copii, prelevare mostre, executate mulaje sau tipare de urne, ce mijloace tehnice au fost utilizate și ce s-a constatat. Toți participanții și cei prezenți la această măsură specială de investigație sunt preveniți despre obligativitatea păstrării secretului corespondenței, nedivulgării informațiilor cu privire la investigațiile speciale, precum și despre răspunderea penală prevăzută la art. 178 din Codul penal. Aceasta se consențează în procesul-verbal.</p>	<p>Se propune ca sintagma „sunt preveniți” să fie înlocuită cu sintagma „sunt notificați în scris”.</p> <p>A preveni presupune a atrage cuiva atenția asupra consecințelor (negative ale) unor acțiuni; a informa în prealabil; a avertiza, a preveni - în formă verbală.</p> <p>A notifica în scris presupune a aduce la cunoștință pe cale oficială. A sublinia în mod special.</p> <p>Notificarea în scris va avea un impact mai puternic, care va duce la respectarea și păstrarea secretului corespondenței.</p>
<p>Articolul 28³</p> <p>Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare</p> <p>Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare reprezintă operațiunile prin care se asigură cunoașterea conținutului tranzacțiilor financiare efectuate de către persoanele fizice și juridice prin intermediul băncilor sau al altor organizații care intermediază tranzacțiile financiare ori obținerea de la</p>	<p><i>Se propune ca după sintagma „tranzacțiilor financiare” să fie completat cu sintagma „în timp real”.</i></p> <p>Anume sintagma „în timp real” va convinge instituțiile bancare și financiare de a face necesară îndeplinirea obligațiilor lor în timp real și nu vor putea să refuze sau să tergiverseze executarea motivând cu programul orelor de muncă, sărbători naționale și internaționale și alte vacanțe.</p> <p>Situație se impune pentru a se aplica măsuri eficiente pentru identificarea, urmărirea, sistarea, sechestrarea și confiscarea bunurilor provenite din</p>

entitățile respective a înscrisurilor sau informațiilor aflate în posesia acestora referitoare la depunerile, conturile sau tranzacțiile unei persoane.	activități infracționale.
<p>Articolul 36</p> <p>Culegerea de informații constă în dobândirea informațiilor despre persoane fizice și juridice, fapte, evenimente și circumstanțe care prezintă interes, prin comunicarea nemijlocită sau prin studierea documentelor, materialelor, bazelor de date și sistemelor informaționale, prin întocmirea de solicitări adresate persoanelor fizice și juridice care posedă sau care dispun de informații care prezintă interes, precum și prin intermediul foto-robotului și altor măsuri ce dau posibilitate de a stabili persoana cu o probabilitate sporită.</p>	<p>Se sugerează ca după sintagma „de a stabili” să fie completată cu cuvântul ”/identifica”.</p> <p>A stabili – este o acțiune fixă</p> <p>A identifica – o probabilitate sporită de constatare a identității (în unele cazuri se pot admite și unele erori, urmare a percepției/ stării umane (vizuală, auditivă și kinestetică)).</p>
<p>Articolul 40</p> <p>Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii subdiviziunilor specializate care efectuează activitate specială de investigații.</p>	<p>Se consideră oportun ca articolul 40 să fie expus în următoarea redacție:</p> <p>„Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii autorității administrative care efectuează activitate specială de investigații, sau de către angajații desemnați de către acesta.”</p>

Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova
Ministry of Internal Affairs of the Republic of Moldova

MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 75 tel. (373-22) 255-830, fax. (373-22) 255-236 e-mail: mai@mai.gov.md
www.mai.gov.md c/d 210105010370133, Ministerul Finanțelor, Trezoreria de Stat IDNO 1006601000130

Nr.44/30 – 4556 din 10 noiembrie 2022

La nr.03/9613 din 04.11.2022

Ministerul Justiției

Ministerul Afacerilor Interne a examinat Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea specială de investigații) (număr unic 438/MJ/2022), precum și sinteza obiecțiilor și/sau propunerilor/recomandărilor.

Astfel, reiterăm poziția expusă anterior în avizul nostru din luna iulie 2022 și menționăm că proiectul dat are o importanță deosebită pentru activitatea ofițerilor de investigații ai subdiviziunilor specializate din cadrul ori subordonate Ministerului Afacerilor Interne.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne insistă asupra unor propuneri de modificare a proiectului, care au fost expuse și în avizul anterior, însă nu au fost acceptate.

Ca urmare, transmitem anexat tabelul propunerilor de modificare a proiectului menționat.

Anexă: 6 file.

Secretar general al ministerului

Digitally signed by Diaconu Serghei
Date: 2022.11.11 09:18:37 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei DIACONU

Varianta propusă de autorul proiectului	Propuneri/Obiectii/Recomandări
<i>Articolul I - Codul de procedură penală</i>	<i>Republicii Moldova nr. 122/2003</i>
<p>Articolul 134. Măsurile speciale de investigații</p> <p>(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:</p> <ol style="list-style-type: none"> cu autorizarea judecătorului de instrucție; cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video; supravegherea tehnică; interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau imaginilor; reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale; monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare; colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice; accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice; <p>2) cu autorizarea procurorului:</p> <ol style="list-style-type: none"> identificarea abonatului, proprietarului sau utilizatorului unui sistem de comunicații electronice ori al unui punct de acces la un sistem informatic; controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite; livrarea supraveghetă; achiziția de control; investigația sub acoperire; urmărirea vizuală; culegerea de informații. 	<p>La art. 134 alin. (1) pct. 1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală, („Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informații financiare” și „Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice”) se propune a fi date în competența procurorului la autorizare.</p> <p>Raționamentele care stau la baza acestei inițiative rezidă în gradul diminuat de ingerință, adică de informații private obținute despre o persoană.</p> <p>La autorizarea colectării informațiilor de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, la fel, nu sunt identificate ingerințe semnificative în viața privată a persoanelor, or, descifrarea apelurilor și a locului efectuării lor nu permite obținerea informațiilor privind conținutul comunicărilor.</p> <p>De menționat că informațiile obținute în urma acestor măsuri de multe ori sunt stocate și în alte bănci de date cu acces public sau limitat, care pot fi obținute și printr-o solicitare obișnuită.</p> <p>Spre exemplu Serviciul Prevenirea și Combateră Spălării Banilor are acces permanent și direct la informațiile privind tranzacțiile financiare.</p>
<i>Articolul II.- Legea nr. 59/2012</i>	<i>privind activitatea specială de investigații</i>
<p>Articolul 8 alineatul (1)</p> <p>(1) Conducătorul subdiviziunii specializate a autorității care efectuează activitatea specială de investigații, denumită în continuare subdiviziune specializată, repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, coordonează activitatea</p>	<p>Se opinează ca articolul 8 alineatul (1) de expus în următoarea redacție:</p> <p>„(1) Conducătorul subdiviziunii specializate a autorității care efectuează activitatea specială de investigații, denumită în continuare subdiviziune specializată, repartizează actele prin care se dispune efectuarea măsurilor speciale de investigații, coordonează activitatea</p>

<p>din subordine și exercită controlul departamental asupra lor.</p>	<p>ofiterilor de investigații din subordine și exercită controlul asupra lor prin indicații în scris”.</p> <p>Propunerea este luată prin analogie din Codul de procedură penală nr.122/2003, unde în toate indicațiile este menționat că acestea trebuie să fie în scris.</p> <p>Un alt argument este corespunde prevederilor articolului 11, litera c) din prezenta lege, care prevede că ofiterul de investigații are obligația să execute indicațiile scrise ale conducătorului subdiviziunii specializate.</p> <p>O altă necesitate este asigurarea unui control riguros asupra activității speciale de investigații.</p> <p>Cu referire la cuvântul „departamental”, menționăm că acesta se referă la ramură, minister etc.</p> <p>Conducătorul subdiviziunii specializate asigură controlul nemijlocit asupra activității ofiterilor de investigații din subordine. Controlul departamental se referă la controlul din partea autorității a subdiviziunilor specializate și aici se verifică inclusiv activitatea conducătorului subdiviziunii specializate.</p> <p>Controlul departamental este prevăzut la art.40 al Legii</p>
<p>Articolul 20 Autorizarea, efectuarea, prelungirea și încetarea măsurilor speciale de investigații</p> <p>(1) Măsurile speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 1) se autorizează, prin încheiere motivată, de către judecătorul de instrucție, cele specificate la art. 27 alin. (1) pct. 2) se autorizează, prin ordonanță motivată, de către procuror, iar cele specificate la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează, prin rezoluție, de către conducătorul subdiviziunii specializate.</p> <p>(2) Procedura de autorizare a măsurilor speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 1) este reglementată de Codul de procedură penală, prevederile căruia se aplică în modul corespunzător, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, iar procedura de autorizare a măsurilor speciale de investigații specificate la art. 27 alin. (1) pct. 2) și 3) este reglementată de prezenta lege.</p> <p>(3) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) se autorizează la demersul motivat al procurorului, cele prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 2) se autorizează la demersul motivat al conducătorului subdiviziunii specializate, iar cele prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează la demersul motivat al ofiterului de</p>	<p>1) La articolul 20 alineatul (3), de exclus cuvintele „iar cele prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează la demersul motivat al ofiterului de investigații”.</p> <p>Propunerea este motivată de faptul că această prevedere intră în contradicție cu aliniatul (4).</p> <p>2) La articolul 20 alineatul (9) va avea următorul cuprins „Ofiterul de investigații care a dispus măsura specială de investigații, în termen de cel mult 30 de zile de la data autorizării măsurii speciale de investigații sau în termenul stabilit în actul de dispunere, în caz de necesitate, va solicita prelungirea acesteia.”</p> <p>Propunerea este motivată de faptul că măsura poate fi dispusă de un ofiter de investigații dar să fie efectuată de un alt ofiter de investigații sau subdiviziune specializată.</p> <p>Totodată, rezultatele măsurii speciale de investigații urmează a fi consemnate conform art.22 al Legii.</p>

investigații. În demers se indică argumentele care justifică imposibilitatea realizării sarcinilor prezentei legi pe altă cale, necesitatea și proporționalitatea efectuării măsurii speciale de investigații și rezultatul scontat. La demers se anexează ordonanța privind dispunerea efectuării măsurii speciale de investigații și materialele ce confirmă necesitatea efectuării măsurii speciale de investigații.

(4) Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 3) se autorizează, prin rezoluție, de către conducătorul subdiviziunii specializate, care se aplică direct pe ordonanța ofițerului de investigații.

(5) Măsura specială de investigații se dispune pe o perioadă de 30 de zile, cu calcularea termenului din momentul autorizării, cu posibilitatea de a fi, în același mod, prelungită motivat până la 180 de zile cumulativ, cu excepțiile stabilite de prezenta lege.

(6) Fiecare prelungire a duratei măsurii speciale de investigații nu poate depăși 30 de zile. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 1) se prelungesc de către judecătorul de instrucție care a autorizat măsura specială de investigații, iar în lipsa acestuia, de către un judecător din instanța de judecată competentă desemnat aleatoriu. Măsurile speciale de investigații prevăzute la art. 27 alin. (1) pct. 2) se prelungesc de către procurorul care a autorizat măsura specială de investigații, iar în lipsa acestuia, de către un procuror din procuratura competentă desemnat de către procurorul ierarhic superior.

(7) Dacă termenul pentru care s-a autorizat efectuarea măsurii speciale de investigații a fost prelungit până la 180 de zile, este interzisă autorizarea măsurii speciale de investigații din aceleași motive și în privința aceluiași persoane, cu excepția apariției circumstanțelor noi, căutării persoanelor învinuite/inculpate sau condamnate care se ascund de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată ori se eschivează de la executarea pedepsei privative de libertate, căutării deținuților evadați, efectuării investigațiilor sub acoperire sau investigării amenințărilor ce constituie pericol deosebit pentru securitatea statului.

(8) Măsurile speciale de investigații autorizate trebuie să înceapă la data indicată în actul de dispunere sau cel târziu la data expirării termenului pentru care a fost autorizată.

(9) Ofițerul de investigații care a efectuat măsura specială de investigații, în termen de cel mult 30 de zile de la data autorizării măsurii

<p>speciale de investigații sau în termenul stabilit în actul de dispunere, va informa, printr-un raport, conducătorul subdiviziunii specializate sau procurorul care a autorizat măsura specială de investigații despre rezultatele obținute, iar în caz de necesitate, va solicita prelungirea acesteia.</p> <p>(10) Dacă, în urma examinării raportului, conducătorul subdiviziunii specializate sau procurorul constată că nu sunt respectate condițiile de efectuare a măsurii speciale de investigații sau prin aceasta se încalcă disproporționat ori în mod vădit drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanelor, acesta dispune încetarea măsurii speciale de investigații.</p> <p>(11) Conducătorul subdiviziunii specializate sau procurorul, la solicitarea ofițerului de investigații, încetează măsura specială de investigații înainte de expirarea termenului pentru care efectuarea acesteia a fost autorizată, imediat ce au dispărut temeiurile și/sau motivele ce au justificat autorizarea acesteia sau dacă din rezultatele obținute reiese că se pregătește, se săvârșește sau a fost săvârșită o infracțiune, urmînd a se proceda în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.</p>	
<p>Articolul 21 Dosarul special</p> <p>(6) Rezultatele efectuării măsurilor speciale de investigații obținute în privința persoanelor se păstrează în dosarul special și se încep odată cu acesta.</p>	<p>La articolul 21 alineatul (6) la final de adăugat cuvintele „cu excepțiile stabilite”</p>
<p>Articolul 22 alineatul (10)</p> <p>(10) În termen de 30 de zile din momentul informării prevăzute la alin. (9), persoana supusă măsurii speciale de investigații are dreptul să facă cunoștință cu actele de dispoziție privind dispunerea, autorizarea, prelungirea și încetarea efectuării măsurii speciale de investigații, procesul-verbal privind consemnarea rezultatelor efectuării măsurii speciale de investigații, purtătorul material de informații și încheierea/ordonanța privind legalitatea efectuării măsurii speciale de investigații.</p>	<p>Propunerea este motivată de prevederile art.22, alin. (5); (5¹) și (11).</p> <p>La articolul 22 alineatul (10) în final de completat cu textul „cu excepția informațiilor atribuite la secret de stat”.</p> <p>Propunerea este motivată de faptul că temei pentru efectuarea urmăririi informative în cadrul dosarelor speciale sunt deseori informațiile, parvenite de la organele de drept ale altor state, organizațiile internaționale și instituțiile/agențiile Uniunii Europene, care țin de documentarea criminalității care poartă un caracter transnațional și durează o perioadă îndelungată de timp. Informarea persoanei supuse urmăririi informative despre temeiul pornirii dosarului special sau includerea persoanei în urmărire informativă poate urma scurgerea informației și, respectiv periclită investigațiile internaționale, care se pot solda cu urmări extrem de grave pentru autoritatea organelor de drept ale statului și însuși a Republicii Moldova.</p>
<p>Articolul 22 alineatul (11)</p>	<p>La articolul 22 se propune de exclus aliniatul (11) deoarece această procedură</p>

<p>(11) Nimicirea rezultatelor măsurilor speciale de investigații efectuate cu respectarea legalității se realizează în termen de 90 de zile de la:</p> <p>a) expirarea termenului de luare la cunoștință, dacă persoana nu a făcut uz de acest drept;</p> <p>b) expirarea termenului de contestare a încheierilor judecătorești de instrucție sau a ordonanțelor procurorului, dacă nu a fost depusă contestație;</p> <p>c) menținerea încheierilor judecătorești de instrucție sau ordonanțelor procurorului, dacă a fost depusă contestație și aceasta a fost respinsă.</p>	<p>este prevăzută la art.21, alin.(6)</p>
<p>Articolul 22¹ alineatul (4)</p> <p>(4) În funcție de caracterul permanent sau provizoriu al temeiurilor de amânare a informării, procurorul poate autoriza amânarea informării pentru o perioadă determinată de timp, subdiviziunea specializată care a inițiat măsura specială de investigații fiind obligată, la expirarea perioadei respective de timp, să reevalueze temeiurile de amânare a informării și să întreprindă acțiunile necesare, în conformitate cu prevederile prezentei legi. Refuzul procurorului privind autorizarea amânării informării poate fi contestat de către conducătorul subdiviziunii specializate la procurorul ierarhic superior.</p>	<p>La articolul 22¹ alineatul (4) propunem după cuvintele „amânarea informării pentru o perioadă determinată de timp” să fie adăugate cuvintele „sau neinformarea”.</p> <p>Propunerea este motivată prin faptul că temeiurile cu caracter permanent nu pot fi reevaluate.</p>
<p>Articolul 22¹ alineatul (5)</p> <p>(5) În cazul temeiurilor cu caracter permanent, fiecare perioadă de timp pentru care poate fi autorizată amânarea informării, până la reevaluarea temeiurilor, nu poate depăși 180 de zile, iar în cazul temeiurilor cu caracter provizoriu, fiecare perioadă de timp pentru care poate fi autorizată amânarea informării, până la reevaluarea temeiurilor, nu poate depăși 30 de zile.</p>	<p>La articolul 22¹ alineatul (5) propunem aliniatul dat în următoarea redacție „(5) În cazul temeiurilor cu caracter permanent se emite ordonanța de neinformare a persoanei”</p> <p>Propunerea este motivată de modificările propuse la alin.(4) art. 22¹</p>
<p>Articolul 27, alin. (1), pct.1), propunem ca literele d) și e) să fie trecute la pct.2) din același aliniat.</p> <p>Articolul 27, alin. (1), pct.2), propunem ca litera a) să fie trecută la pct.3) din același aliniat</p>	<p>Propunerea este motivată de faptul că aceste măsuri au o ingerință mai mică în drepturile și libertățile persoanei, fapt pentru care pot fi autorizate de procuror.</p> <p>De menționat că informațiile obținute în urma acestor măsuri de multe ori sunt stocate și în alte bănci de date cu acces public sau limitat, care pot fi obținute și printr-o solicitare obișnuită.</p> <p>Spre exemplu Serviciul Prevenirea și Combateră Spălării Banilor are acces permanent și direct la informațiile privind tranzacțiile financiare.</p> <p>La autorizarea colectării informațiilor de la furnizorii de servicii de comunicații electronice, la fel, nu sunt identificate ingerințe semnificative în</p>

	<p>viața privată a persoanelor, or, descifrarea apelurilor și a locului efectuării lor nu permite obținerea informațiilor privind conținutul comunicărilor.</p>
<p>Articolul 40 Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii subdiviziunilor specializate care efectuează activitate specială de investigații.</p>	<p>Se consideră oportun ca articolul 40 să fie expus în următoarea redacție: „Controlul departamental asupra activității ofițerilor de investigații se exercită de către conducătorii autorității administrative care efectuează activitate specială de investigații, sau de către angajații desemnați de către acesta.” Cu referire la cuvântul „departamental”, menționăm că acesta se referă la ramură, minister etc. Conducătorul subdiviziunii specializate asigură controlul nemijlocit asupra activității ofițerilor de investigații din subordine. Controlul departamental se referă la controlul din partea autorității a subdiviziunilor specializate și aici se verifică inclusiv activitatea conducătorului subdiviziunii specializate. În varianta actuală articolul 40 își pierde sensul, deoarece această atribuție este prevăzută și la articolul 8, alin.(1) al Legii.</p>